

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Nds/4/2017
Identifikačné číslo spisu: 1015201475
Dátum vydania rozhodnutia: 23.08.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Milučký
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1015201475.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: STEEL Separation, s.r.o., so sídlom Miletičova 1, 821 08 Bratislava, IČO: 46 636 188, proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, so sídlom Lazovná 63, 974 01 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 872111/2015 z 12. júna 2015, o nesúhlase Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci, takto

rozhodol:

Nesúhlas Krajského súdu v Trenčíne s postúpením veci je dôvodný.

Na konanie a rozhodovanie vo veci je vecne príslušný Krajský súd v Bratislave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 6S/213/2015-61 z 18. januára 2017, právoplatným dňa 3. februára 2017, v súvislosti s účinnosťou nových procesných kódexov a s poukazom na § 10, § 11 ods. 1, § 13 ods. 1, § 18 ods. 2, ods. 5 a § 97 zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) postúpil vec na ďalšie konanie Krajskému súdu v Trenčíne s odôvodnením, že Krajský súd v Bratislave nie je miestne príslušným na konanie v predmetnej veci, pretože v prvom stupni rozhodoval Daňový úrad Trenčín, pobočka Nové Mesto nad Váhom, preto je miestne a vecne príslušným Krajský súd v Trenčíne, keďže v jeho obvode má sídlo orgán verejnej správy, ktorý vo veci rozhodoval v prvom stupni (§ 13 ods. 1 SSP).

2. Krajský súd v Trenčíne ako správny súd, ktorému bola vec postúpená, predložil vec na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, pretože nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou, keďže predmetná vec napadla na Krajskom súde v Bratislave dňa 7. septembra 2015, ktorý v čase podania žaloby bol súdom vecne a miestne príslušným na prejednanie žaloby.

3. Ďalej krajský súd konštatoval, že s podaním žaloby v zmysle právnej teórie ako aj judikatúry súdov vyššieho stupňa sú spojené určité hmotnoprávne a procesnoprávne účinky. Jedným z procesnoprávných účinkov je uplatňovanie zásady perpetuatio fori od okamihu podania žaloby na príslušný súd. Túto dôležitú zásadu konania pred súdom poznala právna úprava účinná do 30. júna 2016

(§ 11 ods. 1 druhá veta OSP) a je súčasťou právnej úpravy aj po 1. júli 2017 (§ 9 ods. 1 druhá veta SSP).

4. Konštatoval, že je možné dôvodne predpokladať, že nedošlo zo strany zákonodarcu k žiadnej zmene vnímania obsahu tejto zásady, ani jej zákonodarcom predpokladanej aplikácie v následnej praxi súdov. Ak by nová právna úprava správneho súdnictva, účinná od 1. júla 2016, mala mať podľa úmyslu zákonodarcu za následok aj prelomenie zásady perpetuatio fori, napr. vo veciach, ktoré ku dňu účinnosti novej právnej úpravy ešte neboli rozhodnuté alebo vo veciach, v ktorých ku dňu účinnosti novej právnej úpravy ešte nebolo nariadené pojednávanie, zákonodarca by to v príslušných intertemporálnych ustanoveniach SSP výslovne upravil stanovením príslušného určujúceho kritéria.

5. Podľa § 9 ods. 1 SSP, konanie sa uskutočňuje na tom správnom súde, ktorý je vecne, miestne a kauzálne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

6. Podľa § 11 ods. 1 OSP, konanie sa uskutočňuje na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností, ktoré tu sú v čase začatia konania, a trvá až do jeho skončenia.

7. Podľa § 246a ods. 1 OSP, miestne príslušným je súd, v ktorého obvode má sídlo správny orgán, ktorého rozhodnutie a postup sa preskúmava, ak nie je ustanovené inak. Ak ide o rozhodnutie orgánu s pôsobnosťou pre celé územie Slovenskej republiky, okrem ústredných orgánov štátnej správy, miestne príslušným je krajský súd, v ktorého obvode je všeobecný súd navrhovateľa.

8. Podľa § 18 ods. 2 SSP, ak správny súd zistí, že nie je vecne, miestne alebo kauzálne príslušný, postúpi vec uznesením príslušnému správne súdu.

9. Podľa § 18 ods. 3 SSP, ak správny súd, ktorému bola vec postúpená správnym súdom tej istej inštancie, nesúhlasí so svojou miestnou príslušnosťou alebo kauzálnou príslušnosťou, predloží vec na rozhodnutie najvyššiemu súdu. Rozhodnutím najvyššieho súdu sú nižšie správne súdy viazané.

10. Podľa § 491 ods. 1 SSP, ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na rozhodnutie o miestnej, vecnej alebo kauzálnej príslušnosti, po tom, ako sa oboznámil s prejednávanou vecou, dospel k záveru, že vec bola Krajskému súdu v Trenčíne postúpená nesprávne a na konanie a rozhodnutie je miestne príslušný Krajský súd v Bratislave.

12. Najvyšší súd pri svojom rozhodovaní aplikoval ustanovenie § 491 ods. 1 SSP, v zmysle ktorého teda postupoval podľa ustanovení nového procesného kódexu - Správneho súdneho poriadku. V prípade miestnej príslušnosti však z citovaného ustanovenia § 9 ods. 1 SSP vyplýva, že príslušnosť (či už miestna, vecná alebo kauzálna) sa skúma a určuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania a trvá až do jeho skončenia.

13. V prejednávanej veci bola žaloba podaná na Krajskom súde v Bratislave dňa 7. septembra 2015, t. j. predmetné konanie bolo začaté ešte v čase účinnosti OSP. Aj v prípade aplikácie ustanovenia § 491 ods. 1 SSP je nevyhnutné v prejednávanej veci posudzovať miestnu príslušnosť podľa ustanovení OSP, nakoľko aj v zmysle § 9 ods. 1 SSP sa príslušnosť posudzuje podľa okolností existujúcich v čase začatia konania. K týmto okolnostiam nesporne patrí aj skutočnosť, že v čase začatia konania bol platným a účinným procesným kódexom OSP, a teda najvyšší súd dospel k záveru, že miestnu príslušnosť je potrebné v prejednávanej veci posudzovať podľa ustanovení OSP.

14. Citované ustanovenie § 11 ods. 1 OSP zakotvuje zásadu perpetuatio fori, podľa ktorej je pre určenie miestnej príslušnosti rozhodujúci stav v čase začatia konania a trvá až do skončenia sporu. Na

uvedenom nič nemení ani skutočnosť, ak by sa podmienky miestnej príslušnosti počas konania zmenili.

15. V zákonom ustanovení je zakotvená zásada, podľa ktorej sa má konanie uskutočňovať na tom súde, ktorý je vecne a miestne príslušný. Znamená to, že zákon trvá na dodržiavaní kritérií stanovených v § 9 pre založenie vecnej príslušnosti a v § 84 - 89b pre založenie miestnej príslušnosti. Rozhodnutie, na ktorý súd podať žalobu, teda neponecháva na voľnú úvahu účastníka. Pre založenie vecnej a miestnej príslušnosti súdu sú však rozhodujúce iba okolnosti, ktoré existujú v čase začatia konania, t. j. v deň doručenia žaloby na súd alebo v deň, keď bolo vydané uznesenie o začatí konaniu bez návrhu (§ 82 ods. 1). Ak sa konanie začalo na vecne a miestne príslušnom súde, bude sa konanie viesť na tomto súde, teda bude trvať jeho príslušnosť až do skončenia konania (zásada trvania príslušnosti alebo perpetuatio fori). To platí aj vtedy, ak neskôr počas konania dôjde k zmene okolností rozhodujúcich pre určenie príslušnosti (napr. zmena bydliska žalovaného, zmena žaloby, pristúpenie ďalšieho žalovaného do konania, zmena alebo zámena účastníkov). Takáto zmena okolností totiž nemá žiadny vplyv na už raz založenú vecnú ani miestnu príslušnosť, a preto súd nemôže z tohto dôvodu vysloviť svoju vecnú alebo miestnu nepríslušnosť podľa § 104a, resp. § 105. Inštitút vecnej alebo miestnej nepríslušnosti možno totiž aplikovať iba v prípade, ak súd, na ktorý bola podaná žaloba, nebol v deň jej doručenia vecne alebo miestne príslušný. (Števček. M., Ficová, S. a kol.: Občiansky súdny poriadok, Komentár - I. diel, 2. Vydanie, C. H. Beck, 2012).

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval za rozhodujúce dodržanie vyššie uvedenej a popísanej zásady perpetuatio fori, ktorá bola zakotvená nielen v Občianskom súdnom poriadku, ale má svoje vyjadrenie aj v Správnom súdnom poriadku, v § 9 ods. 1 veta druhá. V zmysle dodržania tejto zásady teda najvyšší súd konštatuje, že v prejedávanej veci sa konanie začalo na miestne príslušnom súde - Krajskom súde v Bratislave a jeho miestna príslušnosť trvá až do skončenia veci.

17. Najvyšší súd považoval za nevyhnutné upriamiť pozornosť aj na skutočnosť, že Krajský súd v Bratislave, predtým, ako postúpil vec Krajskému súdu v Trenčíne, vykonal v prejedávanej veci procesné úkony (výzva na vyjadrenie žalobcovi, výzva na vyjadrenie a predloženie spisov žalovanému a pod.), čím taktiež nesporne došlo k založeniu miestnej príslušnosti.

18. Podľa § 25 ods. 1 SSP, ak tento zákon neustanovuje inak, použijú sa na konanie pred správnym súdom primerane ustanovenia prvej a druhej časti Civilného sporového poriadku okrem ustanovení o intervencii. Ak niektorá otázka nie je riešená ani v Civilnom sporovom poriadku, správny súd postupuje primerane podľa základných princípov konania tak, aby sa naplnil účel správneho súdництва.

19. Podľa § 44 ods. 3 CSP, na najvyššom súde koná a rozhoduje senát alebo veľký senát.

20. Podľa § 46 ods. 1 CSP, senát sa skladá z predsedu senátu a dvoch sudcov.

21. Zloženie senátu v tejto veci najvyšší súd odvodil z ustanovenia § 25 veta prvá SSP a § 44 ods. 3 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 46 ods. 1 CSP, v ktorých je upravené zloženie senátu najvyššieho súdu tak, že sa skladá z predsedu senátu a dvoch sudcov. Zároveň vychádzal i z obsahu dôvodovej správy k SSP, z obsahu ktorej vyplýva, že v správnom súdnictve päťčlenný senát najvyššieho súdu rozhoduje podľa § 21 písmeno b) SSP vo veciach uvedených v § 11 písm. a) - f) SSP, t. j. ako súd prvej inštancie. Rozhodovanie najvyššieho súdu o nesúhlase správneho súdu s miestnou príslušnosťou je upravené v § 18 ods. 3 SSP, čo znamená, že najvyšší súd tu nerozhoduje ako súd prvej a jedinej inštancie, preto najvyšší súd rozhoduje v trojčlennom senáte, ktorý je zložený z predsedu senátu a dvoch sudcov.

22. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

23. S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v

znení účinnom od 1. mája 2011) tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok n i e j e prípustný.